

**Bruselj, 17. december 2024
(OR. en)**

17028/24

**COSCE 6
COPS 703
CFSP/PESC 1833**

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	16645/24
Zadeva:	Sklepi Sveta o prednostnih nalogah EU pri sodelovanju s Svetom Evrope v obdobju 2025–2026

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o prednostnih nalogah EU pri sodelovanju s Svetom Evrope v obdobju 2025–2026, kot jih je odobril Svet 17. decembra 2024.

**Sklepi Sveta o prednostnih nalogah EU pri sodelovanju s Svetom Evrope
v obdobju 2025–2026**

1. 75. obletnica Sveta Evrope leta 2024 je bila pomembna priložnost za ozaveščanje o pozitivnem vplivu, ki ga ima ta organizacija na vsakdanje življenje ljudi, ter o njenih pomembnih dosežkih na področju človekovih pravic, demokracije in pravne države v Evropi v treh četrtinah stoletja.
2. Leta 2025 bomo v EU obeležili 25. obletnico razglasitve Listine o temeljnih pravicah, v Svetu Evrope pa 75. obletnico Evropske konvencije o človekovih pravicah, zato bosta varstvo in spodbujanje temeljnih pravic tudi v prihodnje izjemno pomembna pri našem skupnem delu.
3. EU ostaja v celoti zavezana učinkovitemu delovanju sistema, utemeljenega na konvencijah Sveta Evrope, in izvajanju konvencij Sveta Evrope, h katerim je pristopila.
4. V sedanjih razmerah stalnega pritiska na večstranski institucionalni sistem si bo EU prizadevala, da bi strateško partnerstvo s Svetom Evrope še bolj postalo ključni primer učinkovitega večstranskega sodelovanja na področju človekovih pravic, demokracije in pravne države, ki hkrati spodbuja mir, stabilnost in blaginjo v regiji.
5. EU je glavna institucionalna partnerica Sveta Evrope v političnem, finančnem in pravnem smislu, kot je bilo ponovno potrjeno v deklaraciji iz Reykjavika iz maja 2023. Tesno bo sodelovala s Svetom Evrope, da bi zagotovila njeno učinkovito izvajanje. V skladu z deklaracijo iz Reykjavika bo podprla Svet Evrope pri nadaljnjem procesu reform, da bi dosegli večjo preglednost, učinkovitosti in uspešnost, tudi tako, da bi se osredotočili na dejavnosti, pri katerih ima Svet Evrope primerjalne prednosti.
6. EU ponovno potrjuje, da je zavezana Evropski konvenciji o človekovih pravicah in Evropskemu sodišču za človekove pravice, vključno z učinkovitim in pravočasnim izvrševanjem sodb. Še vedno je odločena pristopiti h Konvenciji in z zadovoljstvom pričakuje nadaljnji napredek pri tem pomembnem cilju iz člena 6(2) PEU.

7. Sedanja vojna agresija Rusije proti Ukrajini je trdoživ izziv za evropski mir in varnost ter demokratične vrednote in človekove pravice, ki so temelj Evropske unije. EU bo še naprej tesno sodelovala s Svetom Evrope pri prizadevanjih, da bi Rusija in njeno vodstvo v celoti odgovarjala za izvajanje vojne agresije proti Ukrajini in druga najtežja kazniva dejanja po mednarodnem pravu ter za škodo, ki jo vojna povzroča. Obe organizaciji sta še naprej zavezani pravicam žrtev do sodnega varstva in odškodnin ter jamstvom, da se kršitve ne bodo ponovile. Še naprej si bosta skupaj prizadevali za ustanovitev posebnega sodišča za kaznivo dejanje agresije proti Ukrajini in zagotovili, da se dokazi, ki jih zbere mednarodni center za pregon kaznivega dejanja agresije, lahko posredujejo posebnemu sodišču in uporabijo v postopkih pred tem sodiščem. EU kot polnopravna udeleženka v registru škode za Ukrajino in Svet Evrope bosta še naprej sodelovala pri vzpostavitvi celovitega mednarodnega odškodninskega mehanizma.
8. EU bo še naprej aktivno sodelovala pri dejavnostih Sveta Evrope v podporo Ukrajini in njenemu prebivalstvu, vključno z izvajanjem akcijskega načrta za Ukrajino „Odpornost, okrevanje in obnova“ za obdobje 2023–2026 pod okriljem Sveta Evrope ter delom posvetovalne skupine za otroke iz Ukrajine.
9. Širitev EU je strateška naložba v mir, varnost, stabilnost in blaginjo po vsej celini ter močno orodje za spodbujanje človekovih pravic, demokracije in pravne države, na katerih temeljita EU in Svet Evrope. EU bo pri zagotavljanju smernic na teh področjih še naprej tesno sodelovala s Svetom Evrope ter njegovimi strokovnjaki in organi za spremljanje. V okviru skupnih programov EU in Sveta Evrope bosta obe organizaciji še naprej podpirali reforme, namenjene izpolnitvi meril za članstvo v EU, povezanih s temeljnimi načeli na področju človekovih pravic, demokracije in pravne države.
10. EU pozdravlja sodelovanje med Svetom Evrope in belorusko civilno družbo, demokratičnimi silami, neodvisnimi mediji in novinarji ter zagovorniki človekovih pravic, tudi v okviru kontaktne skupine Sveta Evrope in vzpostavitve informacijske točke Sveta Evrope za belorusko prebivalstvo v Vilni.

11. Poleg tega bo EU sodelovala s Svetom Evrope, da bi našli načine za okrepitev sodelovanja z ruskimi neodvisnimi akterji civilne družbe, neodvisnimi mediji in novinarji ter zagovorniki človekovih pravic, dejavnimi v Rusiji in zunaj nje.
12. Politika Sveta Evrope za južno sosedstvo in Evropski center za svetovno soodvisnost in solidarnost imata ključno vlogo pri krepitvi dialoga in sodelovanja med Severom in Jugom, spodbujanju solidarnosti ter podpiranju stabilnosti v Evropi in njenih sosednjih regijah. EU bo še naprej podpirala delo Centra Sever-Jug Sveta Evrope.
13. Vpliv Sveta Evrope danes sega daleč čez meje evropske celine, saj je veliko njegovih konvencij odprtih za podpis na svetovni ravni, več njegovih mehanizmov pa je razširjenih po celem svetu. EU bo še naprej spodbujala pristop neevropskih držav k najpomembnejšim konvencijam Sveta Evrope. Zlasti se bo osredotočila na tiste konvencije, s katerimi se lahko okrepi pravosodno sodelovanje s tretjimi državami v boju proti posebno hudim oblikam kriminala s čezmejnimi posledicami, zlasti organiziranemu kriminalu.
14. Unija bo pri izvajanju prednostnih nalog EU na področju zunanjih odnosov še naprej delovala v partnerstvu s Svetom Evrope, kar je v skladu z akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo (2020–2027).
15. K zunajproračunskim sredstvom Sveta Evrope največ prispeva EU. Skupna kumulativna sredstva naših skupnih programov so se povečala s 95 milijonov EUR v letu 2013 na 245 milijonov EUR v letu 2023. EU namerava v obdobju 2025–2026 poleg regionalnih zmogljivosti v državah kandidatkah in potencialnih državah kandidatkah ter v sosedstvu Unije še naprej podpirati oblikovanje, razvoj in izvajanje institucionalnih, upravnih in strukturnih reform, ki spodbujajo rast, v svojih državah članicah, in sicer prek Instrumenta za tehnično podporo.

16. EU si bo prizadevala, da bodo konkretni rezultati, doseženi v okviru sodelovanja med EU in Svetom Evrope, opaznejši, ter da se bo o njih več poročalo, med drugim s skupnimi izjavami in dogodki na teme v skupnem interesu. K temu lahko prispeva tudi stalna udeležba civilne družbe.
17. Koristno sodelovanje med EU in Svetom Evrope se bo v naslednjih dveh letih nadaljevalo v okviru treh glavnih stebrov strateškega partnerstva, tj. političnega dialoga, pravnega sodelovanja in programskega sodelovanja, pri čemer bo poudarek na naslednjih prednostnih nalogah s področja človekovih pravic, demokracije in pravne države, ki so medsebojno povezane in se vzajemno krepijo.

ČLOVEKOVE PRAVICE

18. Za zagotovitev človekovega dostojanstva je bistveno, da se odpravi smrtna kazen in izkorenini mučenje in drugo okrutno, nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje. EU bo še naprej podpirala okrepljene dejavnosti ozaveščanja in zavzemanja za odpravo smrtne kazni, da bi tako spodbudila odprto, pregledno in demokratično razpravo o popolni odpravi smrtne kazni, tudi z uporabo letne skupne izjave EU in Sveta Evrope proti smrtni kazni. Prav tako ostaja zavezana izkoreninjenju vseh oblik mučenja in slabega ravnanja ter se pri tem zavzema za pravico in odškodnine za žrtve ter večje udejstvovanje tistih, ki so bili podvrženi mučenju in slabemu ravnanju.
19. EU ponovno potrjuje svojo zavezanost spodbujanju in varovanju svobode izražanja, tudi medijske svobode ter varnosti novinarjev in medijskih delavcev, tako v spletnem kot nespletnem okolju. Del tega je podpiranje neodvisnih in pluralnih medijev ter zagotavljanje, da tisti, ki so zagrešili kazniva dejanja proti novinarjem, za to odgovarjajo. EU bo pozorno spremljala delo Platforme za spodbujanje zaščite novinarstva in varnosti novinarjev, da bo tako seznanjena z grožnjami in bo lahko okrepila zaščito, pri čemer se bo osredotočila na tiste, ki poročajo s konfliktnih območij, preiskujejo korupcijo in poročajo o kršitvah in zlorabah človekovih pravic.

20. EU bo še naprej podpirala delo nacionalnih institucij za človekove pravice, zagovornikov človekovih pravic in organizacij civilne družbe. Sodelovanje s Svetom Evrope je pomembno tudi v zvezi z mehanizmi EU, kot je mehanizem EU za zagovornike človekovih pravic. EU bo vodilni akter pri spodbujanju varnega spletnega in nespletnega okolja, ki omogoča delovanje civilne družbe in zagovornikov človekovih pravic, tudi tistih v izgnanstvu. Posebno pozornost bo namenila nezakonitemu spletnemu nadziranju ter nasprotovala pravnim in upravnim ukrepom, ki omejujejo državljski prostor. Obsodila bo vsakršno vrsto povračilnih ukrepov proti zagovornikom človekovih pravic, ki sodelujejo, poskušajo sodelovati ali so sodelovali s Svetom Evrope.
21. EU bo okrepila dejavnosti za spodbujanje enakosti med spoloma in preprečevanje nasilja v družini, spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola ter boj proti njim, če je ustrezno tudi z izvajanjem Istanbulske konvencije. EU je ratificirala Istanbulsko konvencijo o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima za zadeve v svoji izključni pristojnosti, ki se nanašajo na institucije in javno upravo Unije ter pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah, azil in nevračanje. EU bo tudi ustvarjala sinergije med različnimi političnimi in pravnimi okviri za omogočanje ženskam in dekletom, da uveljavljajo človekove pravice, ter za enakost med spoloma, in poudarek namenila njihovemu okrepljenemu izvajanju.
22. Obe organizaciji si bosta skupaj prizadevali za krepitev spoštovanja, varstva in izpolnjevanja otrokovih pravic, kot so določene v zadevnih strategijah EU in Sveta Evrope. Posebna pozornost bo namenjena participaciji otrok, integrirani zaščiti otrok, otrokom prijaznemu pravosodju, digitalnemu opolnomočenju in zaščiti, vključevanju otrok, ki potrebujejo pomoč, ter otrokom na konfliktnih območjih v skladu z nedavno posodobljenimi smernicami EU o otrocih v oboroženih spopadih. EU in Svet Evrope si bosta prav tako še naprej skupaj prizadevala za dobrobit in zaščito ukrajinskih otrok, zlasti nezakonito deportiranih in prisilno premeščenih v Rusijo ter tam nezakonito posvojenih, ter zahtevata, da se varno vrnejo in da storilci za svoja dejanja odgovarjajo, podpirata pa tudi dejavnosti Mednarodne koalicije za vrnitev ukrajinskih otrok.

23. EU bo še naprej krepila sodelovanje s Svetom Evrope pri izvajanju strategije za učinkovitejši boj proti spolnemu zlorabljanju in izkoriščanju otrok, v kateri so zajeti trije ključni vidiki, in sicer preprečevanje, podpora pri preiskavah in pomoč žrtvam. Še naprej bo promovirala Konvencijo o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo (Lanzarotska konvencija) ter nadaljevala učinkovito sodelovanje z odborom pogodbenic navedene konvencije.
24. EU bo prav tako še naprej sodelovala pri dejavnostih Sveta Evrope glede človekovih pravic migrantov, prosilcev za azil in beguncev, predvsem temeljne pravice do azila in načela nevračanja. Pri tem bo posebno pozornost namenila ženskam in osebam v ranljivem položaju, kot so otroci brez spremstva, LGBTI osebe, invalidi ali osebe, ki se soočajo z diskriminacijo ali nasiljem, pa tudi instrumentalizaciji migrantov. EU je zavezana spoštovanju človekovih pravic in procesnih jamstev za vse prosilce za azil ter begunce in migrante ne glede na njihov status in v skladu z našimi mednarodnimi obveznostmi ter paktom EU o migracijah in azilu ter Direktivo o začasni zaščiti.
25. EU bo v skladu s strategijo EU za boj proti trgovini z ljudmi in revidirano Direktivo o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev nadaljevala delo s Svetom Evrope in njegovo Skupino strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (GRETA), da bi intenzivirala preprečevanje trgovine z ljudmi in odzivanje nanjo, izboljšala zaščito, podpiranje in opolnomočenje žrtev ter okrepila regionalno sodelovanje glede mednarodne razsežnosti tega kaznivega dejanja.

26. EU še naprej podpira Svet Evrope, ki v skladu z obstoječim okvirom svojega akcijskega načrta iz leta 2020 za spodbujanje mednarodnega sodelovanja in preiskovalnih strategij krepi svoje ukrepanje proti tihotapljenju migrantov, vendar meni, da mora biti poudarek na reviziji in spremljanju obstoječih pravnih okvirov na ravni ZN in EU, ne pa na pripravi nove konvencije Sveta Evrope na tem področju.
27. EU bo sodelovala s Svetom Evrope pri krepitvi ukrepanja proti diskriminaciji, pri čemer bo pozornost namenjena večplastnim in presečnim oblikam diskriminacije, tudi na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti in spolne identitete. Še naprej bo izmenjevala mnenja o politikah in pobudah za boj proti rasizmu, antisemitizmu ter sovraštvu do ciganov in muslimanov. Poleg tega bo zagovarjala enakopravno uresničevanje vseh pravic s strani LGBTI oseb v skladu s sodno prakso Sodišča in veljavnimi standardi. Tesno bo sodelovala z Evropsko komisijo za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) in vsemi drugimi specializiranimi oddelki in funkcijami.
28. EU in Svet Evrope si bosta v skladu z ustreznimi členi o nediskriminaciji Evropske konvencije o človekovih pravicah in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah skupaj prizadevala za spodbujanje spoštovanja raznolikosti; v ta namen bosta varovala in promovirala človekove pravice pripadnikov narodnih manjšin v skladu z veljavnimi normami in standardi Sveta Evrope ter priporočili Beneške komisije.
29. Posebna pozornost bo namenjena tudi boju proti širjenju kaznivih dejanj iz sovraštva in sovražnega govora (v spletnem in nespletnem okolju). Svet Evrope ostaja prednostni partner EU v okviru skupine na visoki ravni za boj proti sovražnemu govoru in kaznivim dejanjem iz sovraštva ter pri izvajanju ustreznih priporočil Sveta Evrope.

30. Nadaljevalo se bo tudi tesno sodelovanje v zvezi s pravicami do zasebnosti in varstvom podatkov, pri čemer se bo med drugim promovirala posodobljena Konvencija o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov (Konvencija št. 108) ter prispevalo k delu posvetovalnega odbora Sveta Evrope za Konvencijo o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov .
31. Poleg tega se bodo nadaljevala prizadevanja za spoštovanje pravic posameznikov, na katere se nanaša kazenski postopek, zlasti pravice do poštenega sojenja in pravic do obrambe. EU bo še naprej spodbujala instrumente Sveta Evrope za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah, da bi še izboljšali skupno razumevanje veljavnih mednarodnih standardov na tem področju. Priporočilo iz leta 2022 o procesnih pravicah osumljencev in obdolžencev, ki jim je bil odrejen preiskovalni pripor, ter materialnih pogojih pripora določa minimalne standarde glede odreditve preiskovalnega pripora, velikosti celic, časa na prostem, prehrane in zdravstvenih pogojev ter pobud za ponovno vključevanje in socialno rehabilitacijo. EU bo v zvezi s tem še naprej tesno sodelovala s Svetom Evrope, in sicer v okviru financiranja iz programa Komisije za pravosodje, namenjenega za mrežo organov za spremljanje razmer v zaporih.
32. EU bo tudi dodatno okrepila sodelovanje s Svetom Evrope za spodbujanje visokih mednarodnih standardov za pravice žrtev kaznivih dejanj, kot je poudarjeno v Strategiji EU o pravicah žrtev (2020–2025). To sodelovanje velja zlasti glede na sprejetje priporočila Sveta Evrope z dne 15. marca 2023 o pravicah, storitvah in podpori za žrtve kaznivih dejanj ter sprejetje predloga Komisije z dne 12. julija 2023 za revizijo direktive o pravicah žrtev. Sodelovanje na tem področju bo pripomoglo k izboljšanju okvira za podpiranje in zaščito žrtev kaznivih dejanj, h krepitvi pravosodja, osredotočenega na žrtve, in posledično k povečanju varnosti vseh državljanov in državljanek.

33. Na področju ekonomskih in socialnih pravic si bo EU v skladu s prvotno Evropsko socialno listino in spremenjeno Evropsko socialno listino skupaj s Svetom Evrope prizadevala za spoštovanje, varstvo in uresničevanje človekovih pravic, pri tem pa upoštevala zaveze iz Vilenske izjave. EU bo tudi še naprej sodelovala s Svetom Evrope pri vključevanju Romov in izvajanju zavez, sprejetih na socialnem vrhu EU leta 2021 v Portu.
34. EU pozorno spremlja morebitni novi normativni razvoj v zvezi s človekovo pravico do čistega, zdravega in trajnostnega okolja. To vključuje izboljšanje usklajevanja EU v boju proti podnebnim spremembam in krepitvi odpornosti na njihove učinke, pa tudi razprave o potrebi po dodatnem instrumentu ali instrumentih na področju človekovih pravic in okolja ter o njihovi izvedljivosti, upošteva pa se tudi vse obsežnejša sodna praksa. EU bo podprla izvajanje priporočila Odbora ministrov o človekovih pravicah in varstvu okolja, skupaj z večjim vključevanjem okoljskih vprašanj. Poleg tega priznava ključno vlogo zagovornikov okoljskih človekovih pravic in bo podpirala njihova prizadevanja pri zatiranju kaznivih dejanj zoper okolje.
35. Boj proti okoljski kriminaliteti je še ena ključna prednostna naloga obeh organizacij. Strokovnjaki so se o besedilu nove konvencije o kazenskopravni zaščiti okolja dogovorili 7. junija 2024. Konvencija vsebuje celovit in posodobljen seznam kaznivih dejanj ter določbe o sankcijah in izvrševanju; z njo bi lahko spodbudili mednarodno sodelovanje za nadaljnjo krepitev boja proti kaznivim dejanjem zoper okolje. EU in Svet Evrope si bosta skupaj prizadevala pridobiti politično podporo za to ambiciozno besedilo in konvencijo zagovarjati pri mednarodnih partnerjih.
36. EU si bo kot pogodbenica Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija) še naprej prizadevala za vključevanje varstva in obnove narave v širšo okoljsko agendo EU in Sveta Evrope ter prispevala k prizadevanjem za zagotovitev dolgoročne finančne stabilnosti Konvencije.

37. V skladu z aktom EU o umetni inteligenci bo EU še naprej sodelovala s Svetom Evrope, da bi zagotovili odgovoren, na človekovih pravicah temelječ in trajnosten pristop k razvoju, zasnovi in uporabi umetne inteligence. Potem ko bo EU podpisala Okvirno konvencijo Sveta Evrope o umetni inteligenci, človekovih pravicah, demokraciji in pravni državi (Vilenska konvencija), si bo Unija prizadevala za njeno pravočasno ratifikacijo. Ob priznavanju, da Svet Evrope določa standarde na svetovni ravni, kot je ponazorjeno z Okvirno konvencijo, si bo EU prizadevala za njeno uveljavljanje in bo sodelovala pri pripravi priporočila Sveta Evrope o enakosti in umetni inteligenci, pri čemer se bo trudila zagotoviti skladnost z aktom EU o umetni inteligenci ter drugimi normami in standardi EU. EU se bo še naprej zavzemala za spodbujanje in varstvo človekovih pravic v digitalnem okolju.
38. EU se bo še naprej zavzemala za globalen, odprt, brezplačen in varen internet ter odgovorno upravljanje platform in moderiranje vsebin, pri čemer bo tudi v prihodnje obsojala blokado interneta, spletno cenzuro in nezakonito spletno nadziranje, se borila proti dezinformacijam ter se zavzemala za informacijsko integriteto ter zaščito otrok in mladoletnikov na spletu.
39. V skladu z večjim poudarkom na vprašanjih podjetništva in človekovih pravic na mednarodni ravni ter nedavno sprejeto direktivo o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti si bo EU skupaj s Svetom Evrope prizadevala poostriti odgovornost podjetij za negativne vplive njihovih dejavnosti na človekove pravice in okolje, tudi v njihovih vrednostnih verigah, ter zagotoviti učinkovit dostop žrtev do pravnega varstva.
40. EU je prepričana, da delo komisarja za človekove pravice pomembno prispeva k izpolnitvi misije Sveta Evrope, zato je pri izvajanju prednostnih nalog sodelovanja s Svetom Evrope pripravljena tesneje sodelovati z njegovim uradom.

DEMOKRACIJA

41. EU bo v prizadevanjih za okrepitev demokracije po vsej Evropi še naprej sodelovala s Svetom Evrope. Obe organizaciji bosta sodelovali v boju proti tuji manipulaciji z informacijami in vmešavanju, med drugim tudi proti dezinformacijskim kampanjam in izkrivljanju zgodovine. Poleg tega si bosta skupaj prizadevali obvladovati obstoječe izzive za demokracijo in napade nanjo, in sicer z bojem proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnosti ter s podpiranjem svobodnih in poštenih volitev, večje preglednosti in vključenosti demokratičnih procesov in okvirov ter večje angažiranosti državljanov.
42. EU in Svet Evrope bosta sodelovala pri varovanju svobode združevanja in svobode zbiranja, ki sta ključni za spodbudno okolje za civilno družbo in zagotavljanje dejavne demokratične udeležbe državljanov. Smiselno sodelovanje civilne družbe in sodelovanje z njo je za EU še vedno ključnega pomena. Načrt generalne sekretarke Sveta Evrope za sodelovanje civilne družbe vsebuje več dobrih zamisli, kot je vključitev stebra civilne družbe v delo novega usmerjevalnega odbora za demokracijo (CDDEM). EU je pripravljena prispevati k delu CDDEM, vključno z operacionalizacijo reykjavíških načel za demokracijo.
43. EU in državam kandidatkam za pristop k EU pri izboljševanju ustavnih standardov in volilne zakonodaje močno koristi strokovno znanje Beneške komisije. Pri spodbujanju volilnih reform, tudi tistih, ki temeljijo na priporočilih misij EU za opazovanje volitev, si bo EU prizadevala še bolj poglobiti sodelovanje z njo.
44. Na področju izobraževanja bosta EU in Svet Evrope sodelovala pri razvoju inkluzivnega, inovativnega in medsebojno povezanega evropskega visokošolskega prostora s poudarkom na zaščiti in uveljavljanju temeljnih akademskih vrednot, kot je akademska svoboda. Tudi v prihodnje bosta podpirala priznavanje kvalifikacij v celotnem prostoru ter izvajanje Lizbonske konvencije o priznavanju in njenih načel. Še naprej bosta spodbujala tudi kakovostno državljansko vzgojo.

45. Visoko razvite jezikovne kompetence so bistvene za učenje, vključevanje, zaposljivost in socialno kohezijo. EU bo še naprej sodelovala z Evropskim centrom Sveta Evrope za sodobne jezike pri spodbujanju odličnosti in inovacij pri poučevanju jezikov ter izvajanju učinkovitih politik jezikovnega izobraževanja. Cilj skupnega dela je tudi kakovostno izobraževanje za migrantske učence – visoko razvite jezikovne kompetence postanejo ključne prečne kompetence za boljše učenje, vključevanje, zaposljivost in socialno kohezijo. Večjezično izobraževanje je pomembno za podpiranje demokracije in inkluzivne udeležbe vseh državljanov, tudi pripadnikov manjšin.
46. EU in Svet Evrope na področju mladine že dolgo in učinkovito sodelujeta skozi mladinsko partnerstvo, s katerim spodbujata sinergije in sodelovanje pri vprašanjih skupnega interesa, ki koristijo mladinskemu delu, mladinski politiki in raziskavam o mladih. V obdobju 2025–2026 se bo EU osredotočila na vključevanje vidika mladih v politike in na izvajanje evropske agende za mladinsko delo. Izvajala bo tudi raziskovalne projekte o duševnem zdravju in dobrem počutju mladih, o njihovi participaciji in o mladih na podeželju.
47. Nadaljevalo se bo tudi konstruktivno sodelovanje pri temah skupnega interesa na področju **športa**, kot so boj proti sovražnemu govoru in diskriminaciji, varen šport in spodbujanje enakosti spolov. EU podpira glavne cilje in načela *Konvencije o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj (Konvencija iz Macolina)* ter ponovno potrjuje, da je pomembno nadaljevati boj proti prirejanju rezultatov športnih tekmovanj.
48. Uživanje kulturnih pravic je ključni dejavnik pri doseganju trajnostnega razvoja. EU bo še naprej sodelovala s Svetom Evrope pri spodbujanju dostopa do kulturnih in umetniških dejavnosti, umetniške svobode, kulturne raznolikosti, ustvarjalnosti in priznavanja pravic avtorjev, umetnikov ter delavcev v kulturnem in ustvarjalnem sektorju.

49. Naše ustaljeno sodelovanje na področju kulturne dediščine se bo nadaljevalo z naslednjimi dnevi evropske dediščine. Proučili bomo možnosti za nadaljnje sodelovanje na področjih, kot so prispevek kulturne dediščine k horizontalnim družbenim temam, med katere spadajo medgeneracijska pravičnost in dostop mladih do kulture, visokokakovostno življenjsko okolje ter varovanje dediščine pred naravnimi nesrečami in nesrečami, ki jih povzroči človek.
50. EU bo še naprej spodbujala potencial razširjenega delnega sporazuma Sveta Evrope o kulturnih poteh za kulturno sodelovanje, trajnostni teritorialni razvoj, socialno kohezijo in evropsko enotnost.

PRAVNA DRŽAVA

51. Strokovno znanje Sveta Evrope in njegova vloga pri standardizaciji in spremljanju sta v kontekstu letnega širitvenega svežnja EU in letnega cikla pregleda pravne države ključna, med drugim tudi v zvezi s pripravo letnega poročila o stanju pravne države, pregledom stanja na področju pravosodja v EU in stalnim izboljševanjem orodij EU za zaščito pravne države; dober primer tega je protikorupcijski sveženj. Sodelovanje z Beneško komisijo, Skupino držav proti korupciji (GRECO), Odborom strokovnjakov za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma (MONEYVAL), Komisijo Sveta Evrope za učinkovitost pravosodja (CEPEJ) in vsemi drugimi ustreznimi organi Sveta Evrope bo v prihodnjih letih ostalo absolutna prioriteta. EU se veseli tudi nadaljnjega sodelovanja na področju politike izobraževanja v pravosodju, saj ima usposobljeno in učinkovito sodstvo vodilno vlogo pri varovanju pravne države in temeljnih državljanskih pravic.
52. EU bo še naprej spoštovala in spodbujala izvajanje standardov in ukrepov proti korupciji in pranju denarja, vključno z zaščito žvižgačev, ki prijavijo kršitve na teh področjih, v državah članicah EU ter na območjih širitve in sosedstva EU. Kot je navedeno v Sporočilu o boju proti korupciji iz leta 2023, bo Evropska komisija z drugimi institucijami še naprej razpravljala o možnosti za polno sodelovanje EU v skupini GRECO.

53. EU bo v skladu s strategijo EU na področju drog za obdobje 2021–2025, akcijskim načrtom EU na področju drog za obdobje 2021–2025 in sklepi Sveta o pristopu, ki temelji na človekovih pravicah, v politikah na področju drog, v katerih so določeni politični okvir in prednostne naloge politike EU na področju drog, še naprej tesno sodelovala s skupino Sveta Evrope za mednarodno sodelovanje na področju drog in zasvojenosti (Pompidoujeva skupina), da bi zagotovila znanje, podporo in rešitve za učinkovite in z dokazi podprte politike na področju drog, ki v celoti spoštujejo človekove pravice.
54. EU je zavezana tesnemu sodelovanju s Svetom Evrope pri spodbujanju spoštovanja, varstva in uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin s priporočanjem in spodbujanjem zakonodaje in politik za boj proti terorizmu, skladnih s pravicami. Prizadevala si bo tudi, da bi izboljšala odzivanje kazenskega pravosodja na področjih, kot so radikalizacija ter reintegracija in rehabilitacija storilcev terorističnih kaznivih dejanj. Ukrepi za boj proti terorizmu, vključno z ukrepi za boj proti financiranju terorizma, morajo spoštovati človekove pravice in se ne smejo izkoriščati za omejevanje državljanskega prostora, kar bi bilo v nasprotju z mednarodnim pravom.
55. Na področju pravosodnega in policijskega sodelovanja v kazenskih zadevah bo EU še naprej sodelovala s Svetom Evrope pri zadevah, povezanih z medsebojno pomočjo in drugimi oblikami pravosodnega sodelovanja, med drugim s spodbujanjem Konvencije o kibernetiski kriminaliteti (Budimpeška konvencija) in njenega Drugega dodatnega protokola o okrepljenem sodelovanju, ki omogoča zavarovanje in izmenjavo elektronskih dokazov. EU bo s Svetom Evrope še naprej sodelovala tudi pri zadevah, povezanih s Konvencijo o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma (Varšavska konvencija), zlasti v okviru potekajočih pogajanj o dodatnem protokolu h Konvenciji, katerega namen je povečati učinkovitost odvzema sredstev, pridobljenih s kaznivim dejanjem, hkrati pa učinkovito zaščititi temeljne pravice prizadetih oseb.
56. EU bo s Svetom Evrope sodelovala tudi na področju nedovoljene trgovine s kulturnimi dobrinami, zlasti v okviru prihodnjega akcijskega načrta EU za boj proti nedovoljeni trgovini s kulturnimi dobrinami. Še naprej bo uveljavljala Konvencijo Sveta Evrope o protipravnih ravnanjih v zvezi s kulturnimi dobrinami (Konvencija iz Nikozije), katere cilj je preprečevanje nedovoljene trgovine s kulturnimi dobrinami in njihovega uničevanja ter boj proti njima.